

Светлина

Вестник за информация, култура и народно стопанство

ДУПНИЦА, 14 Януари 1922 год.

ИЗЛИЗА ВСЕКА НЕДЕЛЯ

Урежда редакционен комитет

Всичко се адресира до издателя

Владо Ив. Пилев

Ръкописи не се връщат.

Телефон № 58

За обявления се плаща:

За годишни, свадбени, именни, благодарности и некролози по 30 л.; търговски и частни обяви на 1 стр. 80 ст. кв. см. на останалите по 60 ст. Приставски и на учредения по 80 ст. дума. В хрониката 6 л. ред; Малки до 20 думи 10 лв. ВСИЧКО В ПРЕДПЛАТА.

Годишен обонанмент 40 лева полугод. 20 лева. брой 1 лев

Василка Н. Падарева
нема да приема гости на имения си ден

Васил х. Атанасов
нема да приема гости на имения си ден

Васил Стоименов
нема да приема гости по домашни причини

Янани Трифунов
по домашни важни причини неше може да приема посещения на имения си ден (Иванов ден)

Г-ца Надежда Т. х. Димитрова
и
Поручик Асен Д. Ушев
се згодиха на 7 януарий 1922 год.
Дупница. Дупница.

Г-ца Елена Вжлчо Младжова
и
Г-н Стоян Х. Томов
ще се венчат на 20 януарий т. год. 10 часа пред пладне в домът на госпожицата. Настоящето заменя отделни покани.

АРХИТЕКТУРНО СТРОИТЕЛНО БЮРО
ИВАНОВ & УРУМОВ
АРХИТЕКТИ

приготовлява плановете за всички жилища, индустриални и монументални постройки от обществен и частен характер, като поема ръководството им в столицата и провинцията.

София, хотел „Париж“. Телефон 678.

Суроваска

(По случай строежа на читалището. Изпълняват 2 дами и 2 кавалери — читалищни членове)

I суроваскар: — Суровака-вака
Читалище връка: —
Двайсет годин стана
Все сжм в барака.

I-а суроваскарка: — Тебе пеем станинине,
Тебе молим господине.

II-ра суроваскарка: — И добрата срупаница,
Твоята кротка гжлжица,

II-ри суроваскар: — И в тоя дом честити,
Що го чиста вяр кити,
Да не сяква все що драго
— Руйно вино, мед и благо.
Колко здравец по гората,
Колко звезди в небесата,
Толкоз здраве у домата,
Толкоз радост от децата

I-ва суроваскарка: — Тебе пеем станинине,
Тебе хвалим господине.

II-ра суроваскарка: — И добрата стопаница,
Твоята кротка гжлжица,

Г-ви суроваскар: — Суровака-вака
Читалище връка:
Дар голем се чака
Из Вашата рака!

Всички — Пжлна кжца — пжлен кош!
Мятай монне, шарен пош!

I-ва суроваскарка: — Заповядай станинине!

II-ра „ — Дар дарувай господине!

II-ри суроваскар: — Бжда щедър господине!

Сава С. Раковски

Мечтател безумен, образ невъзможен
На тъмна епоха син бодър, тревожен,
Раковски, ти дремеш под бурена гжст
Из който погледке полусчупен кржст.
Спи, дреми, почивай, ти който не спеше
Ти, кой беше вихър, котел, що кипеше
Над некаква злобен, стихнен огън...
Спи, кой ще разбужда вечния ти сжн?
Ца. Вазов

Тжкмо преди сто години, около това време, в при балканския градец Котел, се е родил великия бжлгарски бунтовник, мислител и поет Раковски Сава, наречен още Георги. Последното му име (Георги) е присвоено, но некои автори до скоро го смятаха за негово кржстно име, както напр. покойния наш историк Йордан п. Георгиев. Истинското име на Раковски, обаче, е Сава. Поетичната фигура на Раков-

ски, „с любов исполинска и вражда сатанинска“ е имала извредно силно влияние върху съвременниците му. Той е бил човек с обширен ум и широки познания. Неговите сжчинения по филология са обжрнали вниманието на ученита хора тогава в Германия и Русия. Владеел е с сжваршенство седем европейски езици. Обаче всичките негови писания из областта на науката, литературата и поезията сж крайно тенденциозни, насочени към една единствена цел: да сжбудят задремалото национално сжзнание на бжлгарския народ и да го подготвят за революцията. И макар сжчиненията на Раковски да нема днес никаква художествена и научна стойност, на времето си те сж изиграли грамадна рол — това сж били блестящи мжлнии, хвърлени в мрака от тоя „син тревожен и мечтател безумен“. Величавата фигура на Раковски сжрчи като гигант всред нашата новейша история: той нема подобен на себе си, защото той е самороден балкански герой и родоначалник на цела плеада други борци, които продължиха неговото дело. Затова ние виждаме Раковски навсякъде. Той чертае пжрвите пжтени на революцията и прави всички спити. „Тук мждрец замислен, там луда глава, мрачен узник в Стамбул, генерал в балкана, поет и разбойник под сжща промена“.

Ето такжв беше Раковски!
При това, нека не се изпуца из пред вид, че Раковски не беше от ония бжлгарски хжшови, които се скитаха „немили-недраги“ голи, боси и гладни по чуждите земи и само крешяха... „Хайде на балкана“. Той беше чорбаджийско чадо но мразеше от джн душа чорбаджийте; той сам беше богат, но той презря всички блага, които случайността му бе дала и хана балкана!
Каква самопожтвователност пред олтаря на един идеал, в онегжмни времена, когото бжлгарина смяташе, че роб се е родил и роб трябва да си умре! Ето затова празнуваме ние деня на неговото рождение — ражданието на един знаменит бжлгарин.
Днес Бжлгария, е свободна, но дали е спокоен духа на тоя велик бжлгарин? — Невервам! Не за такава Бжлгария проливава кржвата си старите бунтовници! И, ако на времето си сж били нуждни за бжлгарския народ, дваж по-нуждни сжте сега. Но ние немаме Раковски, немаме Ботев, немаме Левски и затова техната памет ни е по сжжапа.
Поклон пред сжжапата памет на великите покойници.

Абонирайте се за вестник Светлина

Продава се габриолет с гюрук за впрегане с един или два коня.

за сшедекие в администрацията

Отдавам ПОД НАЕМ ниви, годни за обработване на тютюн, находящи се в местността „Дренски Рйд“.

Справка контора Илия В. Ризов & С-ие в Полегановото здание по-всеко време.

80,000 ЛОЗОВИ ПРЖКИ

Монтекола, Шасла, Мурведер здрава стойка, добри корени

Летораз от 35 см. нагоре.

Присадени на тях: гжлза 50—60%
" " " Памид 20%
" " " Винетка 10%
" " " Десертни 7—10%

Поржчки и сведения Жбак Бадикски — Дупница.

Освобождението на Дупница.

(разказ на очевидец)

Зимата 1877 година беше една от най-лошите: джрво и камжк, дето го рекли се пукаше. Бждни вечер е, а жив човек не можеш зжрна по улиците. Всички врати не само са заключени, но отдири и залостени с пжнове, камжни, греди. По-ценната покжщина е закопана или хжврлена по таваните и плевните. Хората от няколко кжщи са сжбрани на едно место и по лицата на всички се чете ужасен страх от нещо, което неминуемо ще ги сполети. Това не беше страх пред смжрта, а пред нещо по-страшно. Без да си говорят, хората припомнях с погледите си ужасите на Батак и тжрсеха начини за спасение. Такива не можеха да намерат и лицата им добавиха още по-страдалчески вид и цели се обржшаха на слух да не разбива некой вжшните врати. И колкото по-голема е тишината по кжщата, толкова по-силни са виковете, кресждите, заканиите и псувните на турския башибузук по улиците. По едно време изви се гжст дим вжзбжг откжм горнатамаха. След малко големи огнени езици се показаха и раздиращи сжрдцето писжци на жеви и деца се разнесоха над живо погребания град.

— Камтурските горят. Биволите им, вжрзани до яслите, на вжглен ставаха. — се мжлвеше от уста на уста.

— Боже, такава ли смжрт и нам ще пртжши или още по-лоша? — се питаше всеки в себе и след малко друго нищо не се слушаше освен един отчаян, небивал писжк над целия град. Като че ли второ пришествие е настжпило за Дупница и неговите жители — бжлгари*

* Между всички изплашени намери се само една жена, която не сжмо запази небивало хладнокржвие. Но и сжобразителност да запази кжщата и покжщината си. Това беше момата М-ка С-ва. В техния двор бе умрела една була и оставена от бегашите й роднини. Нашата герой-мома сжблича ферменето на умрелата, намета го тя и коленичи до нея да я плаче и греди. Колкото башибузуци влезат с цел да обират като видат тая картина се вжрщат. Така пазикжщата си момата 1—2 дена. Последният ден от турското владичество влиза един турски войник и като вижда тая картина, става му мжчно и се разпоржжда да бжде погребана умрелата, а на момата „каждна“ обещана да и намери кола и помогне в избегването. Нашата героиня, която знаела отлично турски, благодарилла правоверния мусулманин за сжчувствието и останала да чака обещаната кола. Донато турчинжт да се вжрне с колата, тя се скрива в сжседите си, а последните при завржщането на турчина казаха, че добри мусулмани като него се смилли и я взели в техните кола. По този начин нашата герой-дупничанка спасила покжщината си и себе отжрвала от робство.

Привечер се зачуха войнишки тжрби да свират и всеки помисли, че е дошел часжт на неговия живот. И, о, чудо! след това свирене улиците, като по даден знак, се изпраздниха не само от редовната войска, но и от башибузука.

Отначало разно се тжлкуваше тая промена: едни казваха, че турците са решили да изгорят целия град, затова сжбират своите си вжн от града, а други тжрдеха, че „братушките“ са дошли до Диканите та „агите“ са го уфжржали и бегат. Обаче, кое от двете бе право? Чака се час, два, пет, десет да пламне бжлгарската махала, нема. Започнаха лицата малко да се развеселяват, поклоните пред иконостасите се зачестиха от благодарност към Бога, а онези, които предричаха дохождането на „братушките“, почнаха да се готвят за среща. Дойде колада и се мина, а русите не идват. Градът остана почти без власт: турската избега, а и руска не идва. Сжбират се тогава 2—3 ма по сжрдцати, отиват дори до с. Диканя. кждето действително намират руската войска, получила заповед да спре настжплението си. Джлго нашите пратеници са молили и увещавали началника на руския отряд да дойде в изпраздената от турците Дупница, но той на пжрво време не се сжг-

ласил, до като не получил заповед от своето началство. След некой ден такава заповед се получила и на 1. 1878 год. профучаха като стрела 7—8 души казаци през града, обиколиха го, кржстосаха го и като се убедиха, че действително нема турска войска, след малка почивка пред манастирския метох си заминаха обратно с уверението, че утре ще дойдат „братушките“.

Предвождани от майор Орлов навлезоха на 2. 1. 1878 година руските кавалеристи. Гражданите излезли да ги посрещат, не знаеха на що по-напред да им се налюбуват: дали на красивата им униформа, дали на джлгите им пики, или пжк на големите им коне. Те ги гледаха и не вервах на очите си: сжн ли е това или действителност; прости ли са това хора като тех или ангели, пратени от небето за техното спасение. И плачеха от радост всички, като целуваха не само ржцете на своите спасители, а и дрехите им, оржжието им, дори конете им. Мнозина изнеможели старци и баби молеха да бждат изнесени на ржце до улицата да видат „милите братушки“.

— Изведете ме, каже, да ги видя пжк тогава да умра спокойно! едва мжлвеше старецжт.